

ROK S KARLEM IV.

Nadstavbový program České školy Řím 2015/2016

SKUPINA C1

Scénář k vlastnímu divadelnímu představení

Námět, scénář, kostýmy a provedení: Camilla Iannelli, Lucia Lecca, Nicolas Lecca, Samuele Petrollini
Vedoucí hudební a dramatické dílny: Barbora Doležalová, stážistka ERASMUS+, MU Brno
Hudební spolupráce: Maestro Ivano Lecca, člen sboru Accademia di Santa Cecilia, Řím

Premiéra: 14.května 2016

Součástí vlastního divadelního představení byl filmový dokument z realizace tohoto programu.

Obrazy ze života Karla IV. aneb Co se ve škole nedozvíte

BARČA: Vážení příznivci České školy Řím, připravili jsme pro vás představení o Karlovi IV.

KAMČA: Scénář jsme si vytvářeli sami a snažili jsme to napsat co nejveseleji.

NIK: Je to náš první pokus o veselohru.

LUCKA: Prosíme proto o shovívavost a nadhled (pochopení).

SAM: No prostě a jednoduše, neházejte po nás rajčata. □

Obraz první

G: Nyní se přeneseme do Českých zemí na počátku 14. století. Roku 1306 je neznámým vrahem zavražděn jediný následník trůnu - Václav III. Přemyslovci tedy vymírají po meči. Důležitou osobou se stává jeho sestra, Eliška Přemyslovna. Tu pojme za manželku Jan Lucemburský. Avšak manželství není ideální. Jan se příliš zajímá o bitvy a válčení, což je drahý koníček. České země sužuje bída. Co nám historie dále prozrazuje? Spor mezi manžely dojde tak daleko, že Jan uvěří české šlechtě, že jej Eliška chce připravit o trůn a uvězní svého syna Václava na hrad Loket. My se teď podíváme, jak to mohlo být....

Jan Lucemburský (J) vchází na scénu, napařuje se před "zrcadlem", zatíná svaly, gratuluje si, dělá pózy. Pro sebe si mumlá.

J: Letos to určitě vyhraji. Jan Lucemburský, vítěz turnaje roku 1320. Hledá svůj meč. Mezitím se malý Václav snaží ukradnout otcův meč.

J: Určitě jsem ho tady někde před chvílkou nechal, jak je možné, že tady není..?? (Hledá kolem sebe. Opodál stojí malý Václav s rukama za zády a pomalu couvá.)

J:Václave, nevíš o tom náhodou něco?

V:(mumlá)Já...? Kdepak...

J: A copak schováváš za zády?(už přísně)

V:Nic, nic...

J:Václave, jestli mi ten meč okamžitě nevrátíš, tak...

LID: (za scénou) Pane králi, pane králi, pospěšte si! Kníže Jaromír vzkazuje, že jestli ihned nedorazíte, tak se vypraví na slavný každoroční turnaj "Star dance aneb když meče řinčí" sám se svou družinou...

J: Slyšíš, Václave, dej mi meč a žádné výmluvy! Rychle, letos musím cenu rytíře roku vyhrát za každou cenu!

V: Meč ti nedám a nedám!

J: Jak se opovažuješ takhle se mnou mluvit!?

V: Žádnou cenu si nezasloužíš, když se neumíš starat ani o svou rodinu!

J:(velmi rozzlobeně) Co prosím??

V: Umíš jenom válčit, jezdit na turnaje a plánovat bitvy, jako malý kluk! O zem se nestaráš, lid umírá hladem a ty si toho ani nevšímneš! Maminka pořád jen vzdychá a potají pláče, a my děti taky...!

J: Já tě... (ze zákulisí se ozve dusot kopyt)

J: A teď toho mám vážně dost! (vyrve Václavovi meč z rukou) Kvůli tobě nebudu moct vyhrát žádnou cenu, zmiz mi z očí! Anebo ne, mám nápad, nepojeďu na turnaj ale pojeďu na můj hrad Loket, a tam vás zavřu, tebe a tvou matku, abych konečně měl klid!!

Obraz druhý

G: Naštěstí Václav nezůstal ve věži věčně. V sedmi letech odjel do Francie, kde se ho ujal jeho strýc, francouzský král Karel IV. zvaný Sličný. V patnácti letech jej otec poslal do Lucemburska a poté dál do Itálie. Zde Karel spravoval lucemburská území. Čechy zatím po smrti Kalovy maminky, královny Elišky, prožívají dobu hlubokého úpadku. Královský majetek je rozprodán nebo dán do zástavy. Úředníci královské kanceláře pracují špatně nebo vůbec a hordy loupeživých rytířů se prohánějí zemí. Do této situace se vrací Václav neboli Karel.

Josefína: Jé, čau, Jenůfo, tebe jsem dlouho neviděla, co je nového na hradě? Ještě tam děláš?

Jenůfa: Jo, dělám. Ale teď je hrozně moc práce. Co se vrátil Karel.

Josefína: Jaký Karel? To je tvůj nový muž??

Jenůfa: No co přece král, né?

Josefína: Ale vždyť král je Jan Lucemburský!

Jenůfa: No ale jeho syn přece!

Josefína: Vždyť žádného syna Karla neměl!

Jenůfa: Máš v tom zmatek. Já ti to vysvětlím. Jan měl syna Václava. Ten odešel do Francie ke strýci Karlovi. A při birmování přijal jeho jméno. Taky se zde naučil psát a číst německy, francouzsky, latinsky a italsky. No a v sedmi letech se **konečně** oženil.

Josefína: Jo, teď si vzpomínám. Vzal si vlastně tu... Blanku. -Váhá-

Jenufa: Počkej to nebyla Blanka, nejmenovala se náhodou Markéta?

Josefína:

Ty si myslíš, že víš všechno líp než já jenom proto, že pracuješ na hradě?

Jenufa: Hele nezačínej, určitě jsem chytřejší než ty, když jsem se dostala až na hrad.

Josefína; Ty huso jedna, já ti ukážu, kdo je tu chytřej!

Jenůfa: Já ti jednu vrazím!

(ženy se perou)

Muž: Co to tady vidím, okamžitě toho nechte. Děvčata a takhle se perou.

Obě: To ona začala!

Josefína: Co si to vymejšíš!

Muž: Nechte toho!

Jenufa: Josefína mi nevěří, že se králova žena jmenuje Markéta.

Josefína: Jak bych ti mohla věřit, když je to Blanka, protože má bílé zuby, ne jako ty!

Muž: Holky, pravdu máte obě, je to jedna a ta samá osoba. Její jméno je Markéta, ale všichni jí říkají Blanka, protože má světlé vlasy.

Jenůfa: Aha, no jo.

Josefina: Tak promiň...

Jenůfa: Tak zase všechno dobrý?

Josefina: Jo, zase nejlepší kámošky!

Muž: (kroutí hlavou) Ženské...

Obraz třetí, 1333

FANFÁRY

Muž 1: Tak a máme to za sebou. Základní kámen nové svatovítské katedrály jsme položili.

Muž 2: Pojd'me to teď zapít.

Muž 1: A jo, vlastně, včera jsem byl v hostinci a chlapi se tam bavili o tom, co všechno Karel chystá.

Muž 2: Doufám, že žádnou válku.

Muž 1: Ne, ty hlupáku prý chce založit univerzitu.

Muž 2: To bych chtěl vidět.

Muž 1: Tentokrát to vypadá vážně, to co nedokázal Václav II. před padesáti lety teď udělá Karel. Dokonce prý už poslal do Říma žádost o papežské povolení.

Muž 2: Tak snad mu papež vyhoví. Kdyby se přijel podívat do Prahy a viděl co všechno tu Karel nechal postavit určitě by mu tu povolil.

Muž 1: To máš pravdu, s Karlem Praha jenom kvete. Dokonce už zajistil, aby naše biskupství bylo povýšeno na arcibiskupství!

Muž 2: No a už jsi slyšel o tom, kolik chce Karel založit nových hradů? Karlsberg, Karlskrone, Karlsburg, Karlsfried a dokonce i v Itálii Monte Carlo nedaleko města Lucca.

Muž 1: Prosimtě, Monte Carlo a město Lucca!

Muž 2: Hm... A ještě ten na korunovační klenoty!

Muž 1: No, taky něco na Karl...

Muž 2: Jó, Karlštejn.

Muž 2: A už si viděl pražský hrad?

Muž 1: Ještě ne, proč?

Muž 2: Tak se na něj musíme jít podívat. Určitě ho nepoznáš! Je úplně přestavený, z té zříceniny je teď krásný nový hrad!

Muž 1: Tak jo, půjdeme tam, ale až po pivečku.

Obraz pátý, 1357

Slepice 1: To je námaha. já už nemůžu

Slepice 2: Já jsem taky úplně vyřízená...

Slepice 1: Prvně od nás lidé chtěli jedno vajíčko denně a teď si připadám jak před Velikonocemi.

Slepice 2: Za to všechno může Karel a ten jeho pitomý most.

Slepice 1: Určitě bude krásný, jak všichni říkají, ale mi se po něm asi už neprojdeme.

Slepice 2: Hele, už tu zase otravuje ten kohout.

Kohout: Kykyryký, dobré ráno, kykyryký, staví se most veliký.

DĚLÁNÍ, DĚLÁNÍ

Když máš srdce zjhlé,
když jsou v říši potíže,
tak dej cihlu k cihle,
žlutek do díže.

Nepeč žádný chleba,
radši postav most.
mouky není třeba,

/: vajíček je dost. :/

Dělání, dělání,
naši Prahu zachrání,
dělání, dělání je lék.
Dělání, dělání,
slepícím strach nahání,
dělání, dělání je.... -někdo hodí bačkoru, kohout utíká ze scény-

Stavitel:

Nebojte slepičky, zařídím vám klid protože...

Nesení, nesení,
stavitelé ocení,
nesení, nesení je dar. A všichni společně...

Zpívají i slepice:

Nesení, nesení,
stavitelé ocení,
nesení, nesení je dar.<http://www.odpovedi.cz/otazky/ktere-hrady-nechal-postavit-karel-iv-v-cr>

Slepice1: Tak jestli je to na tu naši Prahu..

Obě: Tak mi se přičiníme!Kokokodák!

ZAJÍMAVOST: Co se týká stavby mostu, podle legendy Karel IV. dal hodně na **hvězdopravce**, kteří vypočítali, že nejlepší bude začít stavět podle liché číselné řady 1-3-5-7-9-7-5-3-1: tedy v roce 1357, v devátém dni sedmého měsíce v 5 hodin a 31 minut. Jejich odhad měl možná něco do sebe - Karlův most stojí na svém místě dodnes...

Obraz šestý, 1378

Scéna: Na scéně je jedna žena (Blanka). Přichází další žena (Anna, KAMI).

B: Vítej v nebi, ty seš tady nová, vid'?

A: Ano, děkuji. Jsem Anna Falcká, žena největšího...

B:(skočí jí do řeči)... a nejmocnějšího císaře, na kterého bude lid vzpomínat na věky veků, Amen. Před tebou se taky takhle chlubil?

A:(koktá) Jak to můžeš vědět..?? Kdo jsi?

B: Neboj, nejsem žádná čarodějka, to bych se sem asi nedostala... Jmenuji se Blanka z Valois a jsem první Karlova manželka, těší mě! -podá jí ruku-

A: Ano, už si vzpomínám, vdala jsi se za Karla v necelých šesti letech ve Francii...

Ženy si povídají, na scénu vchází třetí žena (Anna, A², Barča)

A²: Dobrý den, promiňte, nemůžete mi prosím ukázat cestu ke Sv. Křišpíně? U brány mi Sv. Petr řekl u druhého oblaku do prava, ale já se tu nějak nevyznám...

B: Neboj, já to tady znám, ale můžu, vědět kdo jsi?

A²: Ale jistě. Jmenuji se Anna Svídnická, jsem žena největšího a nejmocnějšího ....

Blanka a Anna se začnou smát. Anna² nechápavě na ně kouká.

A: Neboj, Anno, hned pochopíš proč jsme se tak smály. Já jsem totiž Anna Falcká, a tohle je Blanka z Valois, obě jsme Karlovy manželky...

A²: Ach ano, už všechno chápu. -rozesměje se-

A: Ale počkat, jak to, že jsi tady, vždyť já jsem dorazila před chvilkou..!To není možné, uplynulo skoro pět minut, to se Karel stačil oženit?

B: Kdepak, Anno, tady v nebi letí čas skoro stokrát rychleji než na zemi..

A: Fakt, to je dobrý! A jak se Karel má, vzpomíná na nás někdy?

A²: Tak určitě. Ale už zestárl, je mu skoro 46 let, mně pouhých třiatdvacet a už jsem po smrti. Už se o sebe moc nestará, vousy si nestříhá, pořád jenom čte, dumá a študuje...

B: To vy nevíte, jaký to byl neposeda v šesti letech, když jsme se brali. Chvilku nepostál a pošlapal mi svatební závoj.

A: To nic není, mně Karel zase vyčítal, že prý jsem mu nechala jenom jediného potomka, a dokonce holku, že jsem se měla víc snažit...

A²: Jen si představte, že já jsem se měla původně stát manželkou jeho syna Václava, mě bylo jedenáct let, jemu skoro rok... Pak ale chudáček umřel a hned potom odešla jeho matka. To jsi vlastně ty! No a tak se Karel rozhodl, že se on sám ožení se mnou...

B: A za vás měl také tak rád sladký?

A: Jo, pořád chodil mlsat do kuchyně...

A²: A mně vyjídal rozinky z vánočky!

V tu chvíli se ozve za scénou:

Já vás slyším... A Karel stoupá na scénu...

A²: Karle, ty už taky?

B: Promiň, promiň, my jsme to tak nemyslely...

K: Nebojte, nezlobím se, naopak! A to proto, že mě můj lid miloval.

A: A jak to víš?

K: To si ani neumíte představit, ale jak jsem umřel, tak se rozezněly všechny pražské zvony, a to na mou počest! (všichni odchází)

G: (na scéně) Karel měl určitě pravdu, jeho národ jej miloval. Ale jsme si jistí, že se zvony rozezněly sami od sebe?

Obraz sedmý

Scéna: Mnich sedí na lavici a tvrdě spí. Za ním visí tři provazy. Pod prvním provazem visí nápis "Svatební zvon", pod druhým "Umíráček" a pod třetím "Nouzový poplach".

G: (za scénou) Umřel Karel IV., náš milovaný panovník!

M: (se pomalu probouzí, zívá a mumlá) Ach jo, zase umíráček... První zvon zleva..... zase usne.

G: (na scéně) Tento zvon byl pro ty nejnebezpečnější kalamity, třeba když hrozilo zemětřesení nebo TSUNAMI !!!! Všichni víte že v Česku není moře, ale kdo ví? Vždy je lepší být opatrní a na vše připravení..

M: (uvědomí si, co provedl) Neeeeeee, co jsem to udělal!!! Bože, trestej mě!!!!

Mnich vyjde ze scény. Na scénu vstoupí glosátor (Sam).

G: Tak, zazvonil zvonec a pohádka... Vlastně ještě není konec... Všichni jste viděli, jak se Karel setkal v nebi se svými manželkami, s Blankou a s oběma Annami... Ale neměl Karel IV. čtyři manželky? Přesně tak, Karel nechal dole na zemi královnu Alžbětu se šesti dětmi. Podívejme se, copak dělá samotná královna...

C: Camila, L:Lucie, S:spolu, O:ostatní

L: Bez tebe mám jenom chvíli dlouhou,
naplněnou spoustou divnejch snů,

C: v nich starý kostel modlí se mou touhou

S: a já prosím: nechte zvony znít.

C: Chtěla bych znát píseň hrozně dlouhou,

L: vyzpívat v ní samotu mých dnů,

C: ty naučils mě polovinu pouhou

S: a já prosím nechte zvony znít.

S: Jen zvony ví, co jsi mi vzal,

jen zvony ví, co bude dál.

S: Odešel můj panovník a básník,

který uměl sto divnejch snů žít,

má píseň bude růst jak křehkej krápník

V: my prosíme: nechte zvony znít,

my prosíme: nechte zvony znít,

my prosíme: nechte zvony znít.

POSTAVY:

Jan Lucemburský: černá košile, koruna, zelený plášť.

Václav: stříbrný fráček.

Josefína: zelená sukně, šátek

Jenůfa: hnědá sukně, puntíkový šátek

muž 1: čepice

muž 2: čepice

slepice: bílá košile

kohout: hlava